

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 12C/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204894
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kovalčíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6720204894.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen, v spore vedenom pred sudkyňou JUDr. Janou Kovalčíkovou, v právnej veci žalobkyne Z. Q., Q.. L.G., H.. XX.XX.XXXX, C. S. XXX, XXX XX S., právne zastúpená JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, IČO: 42 197 821, proti žalovanej 1/ Z.. B. Q., Q.. Q.G., H.. XX.XX.XXXX, C. R. XX/XX, XXX XX E., 2/ B. Q., Q.. L.G., H.. XX.XX.XXXX, C. X. X, XXX XX M. H., obe zastúpené URBÁNI & Partners, s. r. o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, v konaní o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že do dedičstva po nebohom S. V., H.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom E. Č.. XXI' XXX XX E.Á., zomrelý dňa XX.XX.XXXX patrí

- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe - letnej kuchyni bez súpisného čísla, postavenej na pozemku - parcele registra "C" s parc. č. XX,
- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe - Hospodárskej budove - humno bez súpisného čísla, postavenej na pozemku - parcele registra "C" s parc. č. XX/X, pričom uvedené nehnuteľnosti sú vedené katastrálnym odborom Okresného úradu Zvolen, nachádzajú sa v katastrálnom území E., obci E., okrese T. a sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, ktorých súčasným formálne zapísaným výlučným vlastníkom v podiele 1/1 zapísaným na LV je žalovaná v 1. rade.

II. Súd z a m i e t a návrh, že do dedičstva po nebohej B. L., Q.. V., H.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom R. X, XXX XX E.Á., zomrelej dňa XX.XX.XXXX patrí

- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe - letnej kuchyni bez súpisného čísla, postavenej na pozemku - parcele registra "C" s parc. č. XX,
- spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1 na stavbe - Hospodárskej budove - humno bez súpisného čísla, postavenej na pozemku - parcele registra "C" s parc. č. XX/X, pričom uvedené nehnuteľnosti sú vedené katastrálnym odborom Okresného úradu T., nachádzajú sa v katastrálnom území E., obci E., okrese T. a sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, ktorých súčasným formálne zapísaným výlučným vlastníkom v podiele 1/1 zapísaným na LV je žalovaná v 1. rade

III. Žiadna zo strán sporu n e m á nárok na náhradu trov konania.

IV. Trovy konania p r i p a d a j ú štátu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 16Co/1/2022-177 zo dňa 21.06.2022 zrušil rozsudok Okresného súdu Zvolen, č.k. 12C/41/2020-123 zo dňa 21.09.2021, ktorým Okresný súd Zvolen žalobu zamietol a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

3. Súd rešpektoval rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica a vykonal dokazovanie vo vzťahu k predmetu dedičstva, ktorým je určenie, že veci patria do dedičstva po nebohom S. V. a po nebohej B. L., Q.. V.. Súd mal posúdiť či žaloba žalobkyne o určenie, že spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po nebohom S. V. (prvý výrok) a totožný spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po nebohej B. L., Q.. V. (druhý výrok), a to vo vzťahu ku každému výroku zvlášť. Súd sa mal prejudiciálne zamerať na posúdenie či poručiteľ - nebohý S. V., alebo poručiiteľka nebohá B. L., Q.. V. boli vlastníckmi spoluvlastníckeho podielu k stavbám - letná kuchyňa a humno v čase ich smrti, prípadne posudzovať platnosť len tých právnych úkonov, ku ktorým došlo do smrti toho ktorého poručiiteľa. Súd nemal rozhodovať o vlastníctve sporného vlastníckeho podielu, ale o určení, že predmetný spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po jej právnych predchodcoch. Žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ak je dedičkou B. L., Q.. V., ktorá bola jedinou dedičkou po nebohom S. V.. Nehnuteľnosť - spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, patrí do dedičstva po poručiiteľovi, ktorým návrhom sa môže v sporovom konaní takého určení domáhať ten, kto je dedičom poručiiteľa, resp. do úvahy prichádzajúcim dedičom, prípadne jeho právnym nástupcom voči inej osobe, ako dedičovi, teda že dedič má vždy naliehavý právny záujem na určení, či určité veci patria do dedičstva po poručiiteľovi.

4. Prvá darovacia zmluva bola uzavretá dňa 12.11.1998, pred smrťou poručiiteľky B. L., Q.. V.j, druhá darovacia zmluva bola uzavretá dňa 19.12.2005, ide o okolnosť, ktorá nastala po smrti poručiiteľky, a teda nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu vo vzťahu k požadovanému, v poradí druhému, výroku.

5. Súd na základe predložených listinných dokladov zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Súd oboznámil

- Darovaciu zmluvu medzi B. L. B. B. Q. zo dňa 12.11.1998 z č.l. 5 a 54
- Darovaciu zmluvu medzi B. Q. H. B. Q. zo dňa 19.12.2005 z č.l. 6 a 51
- LV č. XXXX v k.ú. E. kde v časti B je B. Q. vlastníčkou v 1/1 z č.l. 8
- Satelitnú snímku z roku 1949 z č.l. 9
- Satelitnú snímku z roku 1955 z č.l. 10
- Rozhodnutie Štátneho notárstva D 349/77-13 po nebohom S. V. z 30.05.1977 z č.l. 11
- Uznesenie D 905/1963 po nebohej B. V. z č.l. 12
- Osvedčenie o dedičstve D 1286/99 z 09.05.2000 kde nadobúdateľ je B. Q. B. Z. Q. z č.l. 13
- Potvrdenie Obce Kováčová z č.l. 16, 66, 72 a 90
- Správu Okresného úradu Zvolen, katastrálny odbor z 08.09.2020 z č.l. 17
- Z č.l. 45 žiadosť o sprístupnenie katastrálneho spisu Okresného úradu Zvolen R 47/11/11-15/11
- Vyjadrenie právneho zástupcu žalovaných z č.l. 55 - pv 56 a 101 - 103
- Z č.l. 71 z 10.02.2021 a č.l. 91 z 08.12.2021 - kde je pripojený spis
- Vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne z č.l. 78
- Fotografiu B. Q. ako 12 ročnej, výpočet 1957 + 12 = 1969 z č.l. 94
- Z č.l. 95 postavenie letnej kuchyne v roku 1970
- Čestné prehlásenie B. L., nar. XX.XX.XXXX z 27.01.1998 z č.l. 96
- Pojednávanie z 21.05.2021 z č.l. 97 - 100
- Čestné vyhlásenie S. Q., nar. 20.11.1955 z č.l. 104
- Pojednávanie z 24.08.2021 z č.l. 115 - 121
- Výsluch svedka A. Q. z č.l. pv 115 - 117
- Výsluch svedka S. Q. z č.l. 117 - 121
- Rozsudok prvostupňového súdu z 21.09.2021 z č.l. 123 - 129
- Odvolanie právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 07.10.2021 z č.l. 134 kde bola navrhnutá obhliadka
- Vyjadrenie právneho zástupcu žalovaných k odvolaniu z 02.11.2021 z č.l. 152, 154, 161
- Vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne z 28.11.2021 z č.l. 169
- Rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica 16Co/1/2022 z 21.06.2022, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Zvolen z 21.09.2021 a súd je viazaný v súlade s § 391 ods. 2 CSP právnym názorom odvolacieho súdu
- Pojednávanie zo dňa 18.11.2022
- Žiadosť Okresného súdu Zvolen na Krajský súd Banská Bystrica o opravu mena žalovanej

- Opravné uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica 16Co/11/2022-203 z 29.11.2022
- Pojednávanie zo dňa 17.03.2023 z č.l. 218 - 219
- Obhliadku z 12.04.2023 z č.l. 227
- Fotografie z č.l. 229 - 232
- Vyčíslenie poplatku za fotografie pokladňou na sumu 2,95 EUR z č.l. 233, k tomu doklad z č.l. 235
- Vyjadrenie právnych zástupcov strán sporu na pojednávaní dňa 09.06.2023.

7. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

8. Dedič má vždy naliehavý právny záujem na určení či určité veci patria do dedičstva po poručiťelovi. Naliehavý právny záujem existoval v čase podania žaloby ako aj v čase jednotlivých pojednávaní.

9. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo/49/2003, naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nie je pritom rozhodujúce, ako táto neistota vznikla.

10. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.12.2012, sp. zn. 5 Cdo/31/2011, právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP, musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) aj iná žaloba (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie).

11. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 4 Cdo/56/2009, z hľadiska procesného je základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie skutočnosť, že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený (§ 154 ods. 1 OSP). Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku). Vo všeobecnosti platí, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo kde by sa bez tohto určenia stalo právne postavenie žalobcu neistým, pričom žaloba o určenie nie je spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti [§ 80 písm. b) OSP]. Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení môže byť daná aj vtedy, keď určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Toto priaznivé (nepriaznivé) ovplyvnenie môže spočívať nielen v odstránení spornosti či neistoty žalobcovho právneho postavenia voči žalovanému (samozrejme, vo vzťahu k predmetu sporu), ale aj v založení možnosti uplatnenia (voči žalovanému) vlastného (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynútiteľného práva k predmetu určenia. Za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) OSP považuje súdna prax aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu.

12. Podľa § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka, stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

13. Súd vykonal dokazovanie uložené Krajským súdom Banská Bystrica, vykonal obhliadku na mieste samom dňa 12.04.2023 a zistil, že nehnuteľnosti - humno a letná kuchyňa sú spojené pevným základom so zemou, nejedná sa o drobnú nehnuteľnosť, a preto ustálil, že poručiteľ - nebohý S. V. a poručiťka nebohá B. L., Q.. V., boli vlastníkami spoluvlastníckeho podielu k stavbám letná kuchyňa a humno v čase ich smrti. Platnosť týchto právnych úkonov, ku ktorým došlo do smrti toho - ktorého poručiťka. Žalobkyňa sa domáha určenia, že predmetný spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po právnych predchodcoch. Ak je dedičkou B. L.Á., Q.. V., jediná dedička po nebohom S. V., spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti patrí do dedičstva po poručiťovi. Súd určil, že spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po nebohom S. V. a zamietol, že totožný spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po nebohej B. L., Q.. V.. Prvá darovacia zmluva bola uzatvorená dňa 12.11.1998, teda pred smrťou poručiťky B. L., Q.. V., druhá darovacia zmluva bola uzatvorená dňa 19.12.2005, po smrti poručiťky, tieto skutočnosti nemôžu mať vplyv vo vzťahu k požadovanému, v poradí druhému výroku, preto súd žalobu zamietol.

14. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. Žalobca bol v prvom výroku úspešný, v druhom výroku neúspešný, žalovaný bol v prvom výroku neúspešný, v druhom úspešný, pomer úspechu a neúspechu je 50 percent, a preto súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

16. Z rozpočtu bola poukázaná suma 2,95 EUR za úhradu tlače fotografií z vykonanej obhliadky. Súd rozhodol, že trovy konania pripadajú štátu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 ods. 1 CSP).